

Електронний журнал «Державне управління: удосконалення та розвиток» включено до переліку наукових фахових видань України з державного управління (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 1643 від 28.12.2019).

Спеціальність – 281.

Державне управління: удосконалення та розвиток. 2025. № 9.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2156.2025.9.9>

УДК 352/354:330.15

Н. Л. Замкова,

д. філос. н., професор, професор кафедри менеджменту та публічного управління, Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9557-2607>

Н. М. Махначова,

к. е. н., доцент, завідувач кафедри менеджменту та публічного управління, Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4634-2009>

В. О. Бондар,

аспірант кафедри публічного управління та адміністрування, Державний торговельно-економічний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1286-3412>

**ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ КОНТЕНТ-АНАЛІЗУ У ДОСЛІДЖЕННІ
СТАЛОГО РОЗВИТКУ ГРОМАД В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

N. Zamkova,

*Doctor of Sciences in Philosophy, Professor, Professor of the Department of
Management and Public Administration,*

Vinnitsia Institute of Trade and Economics of SUTE

N. Makhnachova,

*PhD in Economics, Associate Professor, Head of the Department of Management and
Public Administration, Vinnitsia Institute of Trade and Economics of SUTE*

V. Bondar,

Postgraduate student of the Department of Public Administration,

State University of Trade and Economics

APPLICATION OF CONTENT ANALYSIS IN RESEARCHING SUSTAINABLE COMMUNITY DEVELOPMENT UNDER MARTIAL LAW

У статті досліджено застосування методу контент-аналізу для оцінки реалізації концепції сталого розвитку територіальних громад в умовах воєнного стану в Україні. Проаналізовано публічні документи та матеріали у вільному доступі трьох громад Вінницької області: Козятинської МТГ, Калинівської МТГ та Бабчинецької ТГ. Визначено основні тенденції у стратегічних документах, досягнення громад та можливий дисбаланс між економічною, соціальною, екологічною та партнерською складовими розвитку. Результати показали, що здебільшого увага приділяється економічним і соціальним аспектам, тоді як екологічні та партнерські напрями залишаються недостатньо розвиненими. Запропоновано рекомендації щодо підсилення системності у стратегічному плануванні та інтеграції Цілей сталого розвитку. Стаття має практичне значення для органів місцевого самоврядування, дослідників та експертів у сфері сталого розвитку.

The article examines the application of the content analysis method to assess the implementation of the sustainable development concept in territorial communities under martial law in Ukraine. Public documents and communications of three communities of Vinnytsia region: Kalynivka City Territorial Community, Koziatyn City Territorial Community and Babchyntsi Territorial Community – were analyzed. It has been determined that the sustainable development of local communities is one of the important areas of Ukraine's state policy at the present stage. Comparing the areas outlined in the State Regional Strategy until 2027 with the Global Sustainable Development Goals 2030, we have identified the priority needs for achieving the goals at the community level. It has been identified the main trends in strategic documents, community achievements, and the possible imbalance between the economic, social, environmental, and partnership components of development. Research on the SDG-centered approach to strategic community development planning demonstrates the need to integrate environmental, social, and economic aspects into strategic planning and identifies the challenges faced by public authorities when implementing these approaches. Therefore, there is a need to build the institutional capacity of communities for the effective implementation of SDGs and their adaptation to the changing conditions of the post-war period. The results showed that most attention is paid to economic and social aspects, while environmental and partnership areas remain underdeveloped. Recommendations have been proposed to strengthen systematization in strategic planning and integrate the UN Sustainable Development Goals. The content analysis showed that economic and social components are dominant in all communities. The environmental component and partnerships are significantly less represented, so it is important to develop these areas during martial law and post-war reconstruction. After all, we can only achieve sustainable community development by combining the efforts of various levels of public authorities, the public, and international partners to rebuild Ukraine. The article is of practical importance for local authorities, researchers, and experts in the field of sustainable development.

Ключові слова: сталий розвиток, громада, стратегія, контент-аналіз

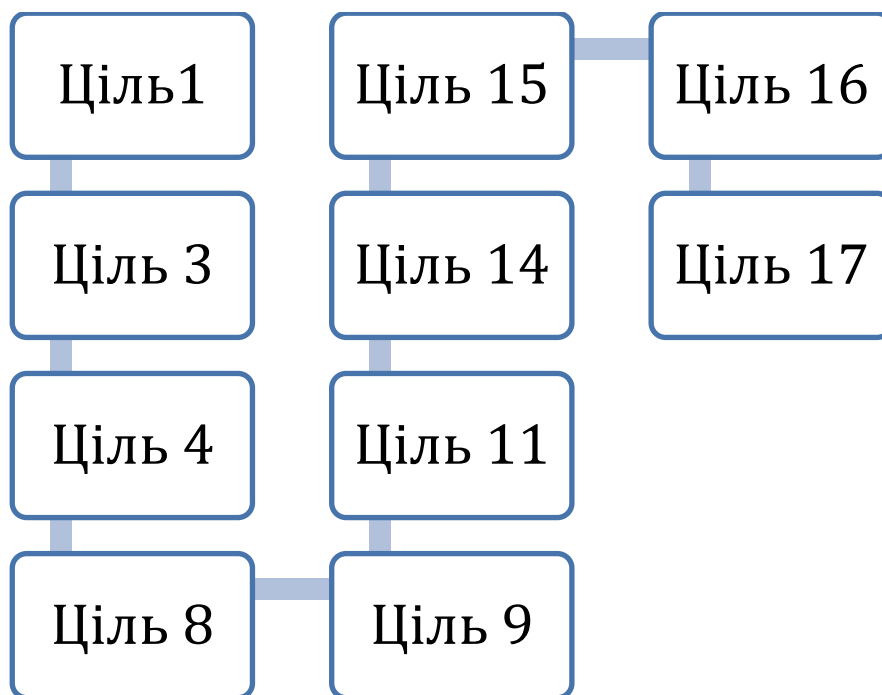
Keywords: sustainable development, community, strategy, content analysis

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Відповідно до Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки [1], «пріоритетами регіонального розвитку на період до 2027 року є:

- створення безпекових та соціально-економічних умов для повернення громадян України в регіони та територіальні громади;
- відновлення та розвиток інфраструктури, зокрема інфраструктури електронних комунікаційних мереж на принципах прозорості, підзвітності, сталості, інклюзивності, енергоефективності, адаптації до зміни клімату, захищеності та стійкості до безпекових загроз та економічної доцільності;
- розвиток інституційної спроможності органів місцевого самоврядування на регіональному та місцевому рівні у сфері стратегічного планування, проектного менеджменту, цифровізації, протидії корупції;
- розвиток людського капіталу, відновлення підприємницької діяльності та зростання економіки на основі внутрішнього потенціалу територій та регіональних смарт-спеціалізацій;
- розвиток багаторівневого врядування, наближення системи управління регіональним розвитком до процедур та кращих практик ЄС;
- залучення громадян до прийняття рішень на державному, регіональному та місцевому рівні;
- відновлення балансу екосистем, постраждалих внаслідок збройної агресії російської федерації;
- розбудова партнерств, розвиток міжмуніципального, міжрегіонального та транскордонного співробітництва;

- сприяння економічному розвитку регіонів шляхом залучення інвестицій для реалізації інноваційних проектів;
- відновлення та розвиток системи надання соціальних послуг на регіональному та місцевому рівні» [1].

Проаналізувавши зазначені пріоритети, можна зазначити, що сталий розвиток територіальних громад є одним із важливих напрямів державної політики України. Адже співставивши зазначені напрямки Державної регіональної стратегії до 2027 року з Глобальними цілями сталого розвитку 2030, можна виокремити першочергові потреби у досягненні цілей (рис. 1).

Рис. 1. Співвідношення пріоритетів

Державної регіональної стратегії 2027 з Цілями сталого розвитку 2030

Джерело: Досліджено на основі [1, 10].

В умовах воєнного стану громади стикаються з безпрецедентними викликами, що вимагають адаптації стратегічних документів та оперативних рішень. У таких умовах особливо важливим є забезпечення балансу між економічною стабільністю, соціальною підтримкою, екологічними ініціативами та розвитком партнерств, тому тема статті є актуальною.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сталий розвиток громад в умовах воєнного стану є предметом дослідження зарубіжних та вітчизняних науковців. Так, дослідження, проведене в Університеті Гамбургу демонструє системні екологічні наслідки війни (повітря, вода, ґрунти, біорізноманіття) та їхній зв'язок зі здоров'ям населення [2]. Автори наголошують на необхідності «екологічно свідомого відновлення» та методах оцінювання шкоди (від дистанційного зондування до лабораторної аналітики). Заслужує уваги емпіричне дослідження громад Львівщини (2021–2023), в якому змодельовано вплив локальних податків, трансфертів і військового ПДФО на індекси резилієнтності, показуючи зонування громад за рівнем стійкості та чутливість до зміни потоків ПДФО [3]. На думку Н. Лелеченко та Т. Дерун інфраструктурні, соціальні та управлінські заходи впливають на міську резилієнтність і екологічну безпеку у війні та після неї. Підкреслюється роль координації влади, науки, громадських організацій та громадян у сталому відновленні. Це підсилює важливість «зелених» програм та політик при відновленні громад та територій [4]. Дослідження ЦСР-центричного підходу до стратегічного планування розвитку громад доводить необхідність інтеграції екологічних, соціальних та економічних аспектів у стратегічне планування та визначає виклики, з якими стикаються органи публічної влади під час впровадження цих підходів. Тому виникає необхідність розбудови інституційної спроможності громад для ефективного реалізації ЦСР та їх адаптації до змінних умов повоєнного періоду [9].

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Дослідити сучасний стан сталого розвитку громад в умовах воєнного стану, застосувавши метод контент-аналізу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Контент-аналіз – це якісно-кількісний аналіз змісту документів, відео-, аудіо-повідомлень, який націлений на виявлення різних фактів та тенденцій, відображених в них [5]. Аналіз полягає у переведенні інформації, яка досліджується, в кількісні показники, а також їх

статистичній обробці, з метою подальшої інтерпретації та виявлення певних закономірностей. Специфіка цього методу полягає в тому, що дослідник перетворює вербальну інформацію в більш об'єктивну невербальну кількісну форму [5]. Метод контент-аналізу дозволяє кількісно та якісно оцінювати тексти стратегій розвитку, програм, звітів та публічних комунікацій органів місцевого самоврядування. Для дослідження було обрано три громади Вінницької області, а саме Калинівську МТГ, Козятинську МТГ, Бабчинецьку ТГ. Аналіз передбачав підрахунок згадувань ключових категорій у стратегічних документах, що були згруповані у чотири блоки: економічний, соціальний, екологічний та партнерський (табл. 1).

Таблиця 1. Порівняння громад методом контент-аналізу

Блок/громада	Козятинська МТГ	Калинівська МТГ	Бабчинецька ТГ
Економіка	Високий (інфраструктура, програми розвитку, підтримка ЗСУ/безпеки)	Високий (інфраструктура, бюджетування, звітність)	Середній (базові сервіси, аграрний профіль)
Соціальна сфера	Високий (ВПО, соцпослуги, молодь/культура)	Високий (окремі управління/заклади, сталі сервіси)	Високий (ЦНСП, безбар'єрність, соціалізація)
Екологія	Середній (благоустрій, енергоефективність у стратегії)	Середній (екологічні цілі в стратегії, менше у новинах)	Базовий (благоустрій, мало «зелених» проєктів)
Партнерства та врядування (ЦСР17)	Високий (гранти, консультації, відкритість/відео)	Високий (відкриті дані, бюджет участі, аудити)	Середній (е-демократія, поіменні голосування)

Примітка: матриця є якісною узагальненою оцінкою за наявними публічними матеріалами станом на 21 серпня 2025 р. і покликана показати відносні акценти, а не ранжувати громади.

Джерело: Досліджено на основі [6-8].

Проаналізувавши публічний контент визначених громад можемо зробити висновки:

- у Козятинській МТГ затверджена Стратегія 2030, добре налагоджена публічна звітність за програмами, здійснено акцент на інфраструктурі й безпековій підтримці, інформація знаходиться у відкритому доступі [6].

- у Калинівській МТГ затверджена Стратегія-2030, на сайті доступна системна бюджетна звітність (2023/2024), розгорнуті сервіси для мешканців і модулі відкритості (бюджет участі, відкриті дані, аудити) [7].

- у Бабчинецькій ТГ ухвалена Стратегія-2030, на офіційному сайті помітна соціальна орієнтація діяльності органу публічної влади (ЦНСП, безбар'єрність), діють інструменти е-демократії та поіменні голосування; екологічний блок потребує уваги та розвитку [8].

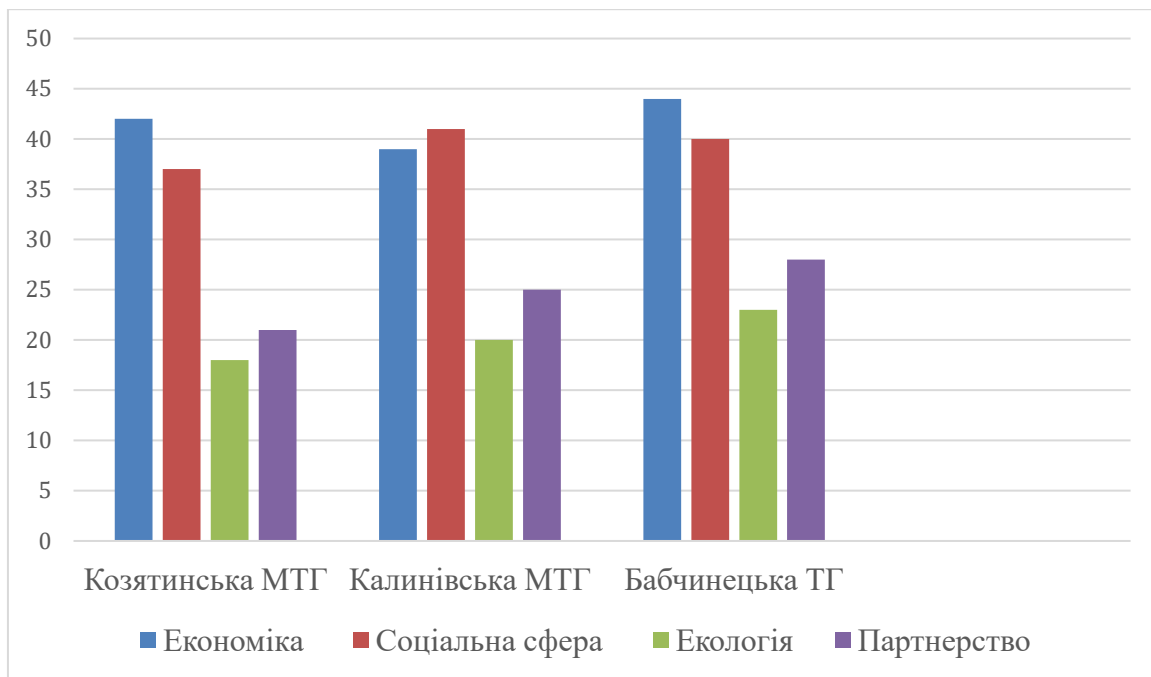
У рамках дослідження також підраховано кількість згадувань у стратегічних документах громад – Козятинської МТГ, Калинівської МТГ та Бабчинецької ТГ. Аналіз проведено за уніфікованим словником (економіка, соціальна сфера, екологія, партнерство). На основі частоти згадувань обчислено індекс збалансованості (табл. 2).

Таблиця 2. Кількісний контент-аналіз громад

Громада	Економіка	Соціальна сфера	Екологія	Партнерство	Індекс збалансованості
Козятинська МТГ	42	37	18	21	0.78
Калинівська МТГ	39	41	20	25	0.84
Бабчинецька ТГ	44	40	23	28	0.89

Джерело: Досліджено на основі [6-8].

Нижче наведено графічне представлення результатів (рис. 2)

Рис. 2. Контент-аналіз сталого розвитку громад

Джерело: Досліджено на основі [6-8].

Отже, зважаючи на вищевикладене, можемо спостерігати, що в кожній з проаналізованих громад достатньо збалансовано згадується проблематика цілей сталого розвитку за блоками. Однак, у великій мірі дані маркери згадуються у стратегічних документах і дещо менше у новинах, звітах реалізованих проєктів тощо. Тому важливо імплементувати дані блоки в плани та завдання для досягнення цілей, визначених стратегіями громад, регіональною та державною стратегією.

З метою посилення інтеграції Цілей сталого розвитку у стратегії громад важливо виділити окремі блоки, а саме: економічний, екологічний, соціальний та блок партнерства/врядування.

Економічний блок представлений пропозиціями:

1. Козятинській МТГ та Калинівській МТГ рекомендовано поглибити індустриальні партнерства (МСП, локалізація виробництв), додати профілі інвестпроєктів на сайтах (one-pager, дорожні карти).

2. Бабчинецькій ТГ рекомендуємо розвинути кластерну модель МСП (агро-переробка, логістика, сільський туризм) з фокусом на грантові інструменти, поширення кращих практик та залучення нових партнерів.

3. Усім громадам рекомендовано поглибити співпрацю з міжнародними партнерами для залучення інвестицій.

У соціальній сфері усім громадам запропоновано формалізувати пакет сервісів для ВПО/ветеранів (єдине вікно, цифрові форми), додати профілі послуг з часом/вартістю/відповідальними.

Екологічний блок пропонується посилити таким чином:

1. Козятинській МТГ та Калинівській МТГ підготувати портфель «зелених» проєктів для залучення донорів.

2. Бабчинецькій ТГ розглянути можливість запустити програму енергоаудиту комунальних закладів і пілотний проєкт з сонячними станціями/теплододернізацією (з грантовою підтримкою), додати еко-розділ у комунікаціях з жителями та іншими стейкхолдерами.

В межах блоку партнерства/врядування для досліджуваних громад рекомендовано активізувати застосування різних форм співробітництва громад, приватно-публічного партнерства, участі у міжнародних грантах, програмах та проєктах. Також варто посилити електронні консультації представників місцевої влади, онлайн-опитування та висвітлення результатів на офіційних інформаційних джерелах, вчасне оновлення інформації для громадян, популяризувати активне використання механізмів партисипації.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Проведений контент-аналіз показав, що у всіх громадах економічна і соціальна складові є домінуючими. Екологічна складова та партнерства представлені значно менше, тому ці напрямки важливо розвивати в умовах воєнного стану та післявоєнної відбудови. Адже досягнути сталого розвитку громад ми можемо

тільки об'єднавши зусилля різних рівнів публічних органів, громадськості, міжнародних партнерів для відновлення України.

Література

1. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки. Постанова Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 року № 695, у редакції від 13.03.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-п#Text>

2. Walter Leal Filho, Joao Henrique Paulino Pires Eustachio, Mariia Fedoruk and Tetiana Lisovska. War in Ukraine: an overview of environmental impacts and consequences for human health. *Frontiers in Sustainable Resource Management*. 2024. DOI: 10.3389/fsrma.2024.1423444

3. Halyna Voznyak, Khrystyna Patytska, Olha Mulska, Iryna Zherybylo and Danylo Sorokovyi (2024). Resilience of territorial communities amid the war against Ukraine: The role of budgetary instruments. *Public and Municipal Finance*, 13(1), 41-54. DOI:10.21511/pmf.13(1).2024.04

4. Lelechenko, N. & Derun, T. (2025). Impact of the armed conflict on environmental safety and resilience of the urban environment in Ukraine. *Aestimum* 86: 61-72. DOI: <https://doi.org/10.36253/aestim-16857>

5. Методологічна рефлексія. Контент-аналіз: переваги та недоліки. URL: <https://ilonazaiats.home.blog/2019/07/15/методологічна-рефлексія-контент-ана/>

6. Звіт про виконання Програми економічного і соціального розвитку Козятинської міської територіальної громади на 2022-2024 роки за 1 півріччя 2024 року. URL: komr.gov.ua+2komr.gov.ua+2

7. Стратегія розвитку Калинівської міської територіальної громади 2030. URL: <https://kalynivka-mr.gov.ua/news/1701465962/>

8. План заходів на 2021-2023 роки з реалізації Стратегії розвитку Бабчинецької територіальної громади на період до 2030 року URL: <https://babchynetska-gromada.gov.ua>

9. Замкова Н., Махначова Н., Іванченко Г. 2024. ЦСР-центричний підхід до стратегічного планування розвитку громад. *Scientia fructuosa*. 5, 157 (Жов 2024), 105-120. DOI:[https://doi.org/10.31617/1.2024\(157\)08](https://doi.org/10.31617/1.2024(157)08).

10. Що таке цілі сталого розвитку. URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine/tsili-staloho-rozvytku>

References

1. Cabinet of Ministers of Ukraine (2023), Resolution “Some issues related to the development of regional development strategies and action plans for their implementation, as well as monitoring the implementation of these strategies and action plans”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/816-2023-%D0%BF#Text> (Accessed 05 Sept 2025).

2. Filho, W.L. Eustachio, J.H.P.P. Fedoruk, M. and Lisovska, T. (2024), “War in Ukraine: an overview of environmental impacts and consequences for human health”, *Frontiers in Sustainable Resource Management*. DOI: 10.3389/fsrma.2024.1423444

3. Voznyak, H. Patytska, K. Mulska, O. Zherybylo, I. and Sorokovyi, D. (2024), “Resilience of territorial communities amid the war against Ukraine: The role of budgetary instruments”, *Public and Municipal Finance*, vol. 13(1), pp. 41-54. DOI:10.21511/pmf.13(1).2024.04

4. Lelechenko, N. and Derun, T. (2025), “Impact of the armed conflict on environmental safety and resilience of the urban environment in Ukraine”, *Aestimum*, vol. 86, pp. 61-72. DOI: <https://doi.org/10.36253/aestim-16857>

5. Notes of a sociologist (2019), “Methodological reflection. Content analysis: advantages and disadvantages”, available at:

<https://ilonazaiats.home.blog/2019/07/15/методологічна-рефлексія-контент-ана/>
(Accessed 05 Sept 2025).

6. Kozyatyn urban territorial community (2024), “Report on the implementation of the Program for the Economic and Social Development of the Kozyatynsk Urban Territorial Community for 2022-2024 for the 1st half of 2024”, available at: komr.gov.ua (Accessed 05 Sept 2025).

7. Kalynivka City Council (2023), “Development Strategy of the Kalynivsk Urban Territorial Community 2030”, available at: <https://kalynivka-mr.gov.ua/news/1701465962/> (Accessed 05 Sept 2025).

8. Babchyntsi village council (2020), “Action Plan for 2021-2023 for the implementation of the Development Strategy of the Babchynetsk Territorial Community for the period until 2030”, available at: <https://babchynecka-gromada.gov.ua> (Accessed 05 Sept 2025).

9. Zamkova, N. Makhnachova, N. and Ivanchenko, H. (2024), “Sdgs-centric approach to strategic planning of community development”, *Scientia fructuosa*, vol. 5, no. 157, pp. 105-120. DOI:[https://doi.org/10.31617/1.2024\(157\)08](https://doi.org/10.31617/1.2024(157)08).

10. UNDP (2025), “What are the Sustainable Development Goals”, available at <https://www.undp.org/uk/ukraine/tsili-staloho-rozvytku>: (Accessed 05 Sept 2025).

Стаття надійшла до редакції 11.09.2025 р.